

Kulturhistoriske Museer
Holstebro Kommune

Pressefakta om Hjerl Hede

Grundlæggeren af Hjerl Hede, H. P. Hjerl Hansen (1870-1946), levede i en tid, hvor gamle håndværk og skikke blev overhalet af industrialiseringen.

Han var ikke modstander af industrialiseringen, da den industrielle udvikling i høj grad var medvirkende til, at han fik skabt en betydelig formue som direktør for to af Danmarks største smørhandelsfirmaer, Esmann og Det Sibiriske Kompagni. I 1930'erne grundlagde han også Plumrose, der eksporterede konserves til det meste af verden.

H.P. Hjerl Hansen var imidlertid interesseret i at bevare de gamle håndværkstraditioner og skikke, som han så som en væsentlig del af den danske kulturarv. I 1930 flyttede han derfor Danmarks ældste bondegård, Vinkelgården, til Hjerl Hede, et stykke jysk hedeområde, han havde købt 20 år tidligere. Dermed lagde han grunden til det, der i dag er Frilandsmuseet Hjerl Hede.

I 1931 blev det 1.200 hektar store område overdraget til Hjerl-Fonden, der i 1934 lod området frede.

Hjerl Hedes Frilandsmuseum havde levendegørelse på programmet fra begyndelsen. Museets store folkefest i 1932 var museumsverdenens første forsøg på at skabe liv i og omkring et frilandsmuseums gamle bygninger. Først var det husflid og håndværk i vore tipoldeforældres landsby, som gæsterne kunne opleve ved et besøg på Hjerl Hede. Den oplevelse består stadig. Senere blev museet udvidet med andelsmejeriet, skov- og mosebrugsmuseet, landbageriet og håndværkerbygningerne til, så museumsgæsterne også kunne opleve mekaniseringens tid.

Statsanerkendt kulturhistoriske museum

Hjerl-Fonden drev frilandsmuseet frem til 1979, hvor museet blev udskilt fra fonden som et statsanerkendt kulturhistorisk specialmuseum.

At levendegøre og at bevare går hånd i hånd i de bestræbelser museets håndværkerafdeling har gjort for at uddanne nye håndværkere inden for næsten døde fag som de gamle bødker- og karetmagerhåndværk. Det er ud fra den filosofi, at den bedste måde man kan formidle viden om de gamle håndværk på, ikke er ved blot at udstille redskaber og genstande, der vidner om hvordan det var, men ved at uddanne nye håndværkere, der kan bringe det håndlag og den tavse viden videre, som er essensen i de gamle håndværk, og som ikke lader sig oversætte til andre medier.

Håndværkene skal til stadighed udøves, og de kvalitetsprodukter, som de frembringer, skal bruges, enten til restaureringsopgaver eller som salg af kvalitetsprodukter til private. At bevare kulturarven og holde fast ved traditionerne er kommet i fokus i vores tidsalder, hvor globaliseringen vender op og ned på alt det kendte. At bevare forbindelsen til vores historie er dermed mindst lige så vigtig i dag, som da Hjerl Hansen grundlagde museet på Hjerl Hede.

Kulturhistoriske Museer
Holstebro Kommune

Ansatte:

Museet har i dag 19 fastansatte, og en del frivillige håndværkere. Samt de mange hundrede frivillige der gør museet levende både sommer og til jul.

Besøgstal:

Frilandsmuseet Hjerl Hede har igennem flere år haft et gennemsnitligt besøgstal på omkring 75.000 pr. år.

Dog kan også de afvigende udenlandske turistbesøg mærkes her, med en nedgang på ca. 5-10% de seneste år.

2009 = 75.708 gæster i alt

2010 = 72.160 gæster i alt

2011 = 70.307 gæster i alt

2012 = 65.344 gæster i alt